

Helsinki

Viikinrannan–Lahdenväylän osayleiskaava

Vuorovaikutusraportti 2

Valmisteluvaiheen vuorovaikutus, 26.11.2024

Viikinrannan–Lahdenväylän osayleiskaava

Päiväty 26.11.2024

Diaarinumero HEL 2021-011524

Hankenumero 6684_2

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedet osayleiskaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköposti helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2022 kaupungin aloitteesta.
- suunnittelusta on tiedotettu vuoden 2022 kaavoituskatsauksessa

Aloitusvaihe

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 26.1.–28.2.2022, esittely Uutta Koillis-Helsinkiä -asukastilaisuudessa 2.2.2022.
- nähtävilläolosta ilmoitettiin verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat ja Helsingin Uutiset -lehdessä.
- mahdollisuus esittää mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- viranomaisneuvottelu 16.2.2022

Valmisteluvaihe

- lautakunta hyväksyi osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet 7.3.2023
- lautakunta hyväksyi osayleiskaavan luonnoksen 5.3.2024
- luonnosvaiheen aineisto nähtävillä 10.4.–2.5.2024, nähtävilläolosta ilmoitettiin verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> ja Helsingin Uutiset -lehdessä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä verkkokyselyn kautta, minkä lisäksi hanketta esiteltiin alueellisissa asukastilaisuuksissa
- viranomaisilta pyydettiin lausunnot kaavaluonnoksesta ja siihen liittyvästä valmisteluaineistosta
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetettiin tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotusvaihe

- kaavaehdotus esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle 26.11.2024
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaavaehdotuksen julkisesta nähtävillä olosta ilmoitetaan verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuu-lutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta
- viranomaisneuvottelu
- muistutukset ja lausunnot sekä niihin laaditut vastineet käsitellään lautakunnassa

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävillä olon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Sisällys

Kaavoituksen eteneminen	3
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olo 26.1.–28.2.2022	5
Yhteenveto viranomaisten kannanotoista	5
Vastineet viranomaisten kannanottoihin.....	5
Yhteenveto mielipiteistä	5
Yhteenveto asukaskyselystä	5
Luonnosaineiston nähtävillä olo 10.4.–2.5.2024	6
Yhteenveto viranomaisten kannanotoista ja niiden huomioon ottamisesta.....	6
Vastineet viranomaisten kannanottoihin.....	6
Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)	6
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes	7
Kaupunginmuseo	7
Uudenmaan ELY-keskus	9
Uudenmaan liitto	15
Helen Sähköverkko Oy.....	17
Yhteenveto mielipiteistä	17
Vastineet yhdistysten, yhteisöjen ja yritysten mielipiteisiin	18
Helsingin seurakuntayhtymä.....	18
Helsingin seudun kauppakamari	18
Senaatti-kiinteistöt	19
Viikinrannan kaupunginosayhdistys	20
Artova	22
Viikki-Seura	22
Fingrid Oyj.....	22
Tapahtumakeskus Koskenranta.....	22
Helsingin luonnonsuojeluyhdistys	23
Tringa ry.....	24
Vastineet yksityisten henkilöiden mielipiteisiin aihepiireittäin	25
Virkistysalueet ja reitit.....	25
Viikinkallio	25
Lahdenväylä.....	25
Lintuturvallisuus	25
Puunkaadot.....	25
Yhteenveto kaavapäivityksestä 11.4, 12.4 ja 15.4.2024	25
Muu valmisteluvaiheen vuorovaikutus	26

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olo 26.1.–28.2.2022

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman vuorovaikutus on raportoitu yksityiskohtaisemmin 28.2.2023 päivättyssä aloitusvaiheen vuorovaikutusraportissa.

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja valmisteluaineistosta saatiin lausunnot Uudenmaan liitolta sekä Helsingin kaupunginmuseolta. Kannanotot kohdistuivat yhdyskuntarakenteeseen, liikenteeseen ja ympäristöarvoihin. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Kannanotoissa esitetyt tarpeet ja huomiot on otettu huomioon kaavaratkaisun suunnittelussa ja tarpeen mukaan suoritettu vaikutusten arviointia ja laadittu selvityksiä. Lahdenväylän osalta käynnistettiin laaja esiselvitystyö yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa, tavoitteena löytää Lahdenväylälle ratkaisu, joka täyttää sille asetettavat liikenteelliset vaatimukset samalla mahdollistaen kaupunkirakenteen kehittämisen sen varrella.

Kaupunginmuseon kanssa käydyssä keskustelussa kaupunginmuseo on toistanut suosituksensa arkeologisten kohteiden inventoinnista jo osayleiskaavoituksen aikana. Inventointia on toteutettu ehdotusvaiheen aikana.

Yhteenveto mielipiteistä

Energiahuollon osalta saatiin lausunnot Helen Oy:ltä ja Helen Sähköverkko Oy:ltä. Muut mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat luontovaikutuksiin, kaupunkirakenteeseen, liikenteeseen, palveluihin, nuorten huomioon ottamiseen sekä tietoliikennekaapeleiden huomioon ottamiseen. Mielipiteet on otettu huomioon suunnitteluperiaatteita laadittaessa työn vaiheen mahdollistamassa laajuudessa. Osa mielipiteistä kohdistui tarkempiin suunnittelukysymyksiin, ja ne on otettu huomioon suunnittelutyön edetessä ja tarkentuuksissa.

Yhteenveto asukaskyselystä

Asukaskysely järjestettiin 5.10–6.11.2022 välisenä aikana verkkokyselynä. Kysely koski Viikinnann–Lahdenväylän osayleiskaava-alueen lisäksi samaan aikaan valmisteilla olevien Keski-Viikin kaavarungon ja Pihlajiston suunnitteluperiaatteiden alueita. Kyselyyn saatiin 707 vastausta. Kyselyn tulokset on esitelty yksityiskohtaisemmin raportissa *Viikin ja Pihlajiston alueen kaavoituskysely*.

Luonnosaineiston nähtävillä olo 10.4.–2.5.2024

Yhteenvedo viranomaisten kannanotoista ja niiden huomioon ottamisesta

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat kaavakartan merkintöjen täsmällisyyteen ja täydennystarpeisiin, veden- ja jätevedenpuhdistuslaitoksen kemiallisten aineiden riskeihin ja toimintojen tilavarauksiin, maaperän pilaantuneisuuteen, maisemaan, hulevesiin ja luontoarvojen säilyttämiseen. Melumääräyksiä tarkentamista edellytettiin, samoin perusteluja Viima-raitiotien linjausvaihtoehdon valintaan.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että on laadittu vaarallisia aineita, pilaantuneita maita ja happamia sulfaattimaita koskevat selvitykset ja Natura-arvio, joiden perusteella asuinrakentamisen alueita on muokattu ja Natura-alueen reunalle on osoitettu puustoinen suojavyöhyke. Lisäksi on laadittu maisema- ja hulevesiselvitykset. Meluselvytys on päivitetty ja laadittu sen pohjalta tarkennetut kaavamääräykset. Viima-raitiotien linjausvaihtoehdoista on laadittu perustelumuiotio osana Viima-raitiotien yleissuunnitelmaa. Kaavakartalla on tarkennettu merkintöjä ja esitystapaa suhteessa olemassa oleviin kiinteistörajoihin, täydennetty arkeologisia kohteita koskevia merkintöjä siltä osin kun käynnissä olleen inventaarion kautta on saatu uutta tietoa, sekä tarkennettu sähkölinjojen merkintöjä kaavakartassa. Ilmastovaikutusten vähentämistoimia on kuvattu selostuksessa. Viheryhteyksiä on vahvistettu ja niiden kuvausta kaava-aineistossa on tarkennettu. Säynäslahden pohjukkaan luonnoksessa kuvattua pitköspuuyhteyttä ei esitetä havainnekuvassa, mutta se esitetään selostuksessa suunnittelualueen ulkopuolisena kehittämismahdollisuutena. Väyläviraston hyväksyttyä Lahdenväylän nopeusrajoituksen alentamisen 80 km/h nopeuteen on tämä otettu kaavan ja selvitysten lähtökohdaksi, kuitenkin tutkien ratkaisuja myös 60 km/h nopeustason tilanteessa.

Luonnosaineistosta saatiin kannanotot seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- TUKES
- Kaupunginmuseo
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Uudenmaan liitto
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Tekstissä on ensin kuvattu lausunnossa esitetyt näkökohdat tiivistetysti ja sen jälkeen näihin liittyvät vastineet. Jos lausunnossa on useita asiakohtia, ne on tässä raportissa selvyden vuoksi numeroitu.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

(1) HSY toteaa, että Viikinkalliolle tulevan maanalaisen puhdistamolaajennuksen maan pintaan tulevat rakenteet tulee sovittaa yhteen tulevan maankäytön kanssa. Puhdistamon laajennus vaatii myös kaksi ajotunnelia Viikintien suunnasta. Hernepellontielle tulee varmistaa puhdistamolle tulevien kemikaalikuljetusten turvallisuus.

(2) Säynäslahden alueella tulee varata tilat puhdistamon sisäänajotunnelille, puhdistetun jäteveden johtojärjestelylle purkutunneliin ja nykyinen hätäpurkuyhteys Pornaistenniemenojaan. Luon-

noksessa osoitetut tilat ovat riittämättömiä ja lisäksi muiden toimintojen osoittaminen puhdistamon toimintojen välittömään läheisyyteen on ongelmallista puhdistamon toiminnan, yleisen turvallisuuden, huoltovarmuuden ja ympäristöterveyden näkökulmista.

(3) Kaavakartalla olevaa A4-korttelialueen merkintää ei ole esitetty osayleiskaavaluonnoksen merkinnät ja määräykset -luettelossa.

(4) Seveso-direktiivin mukainen konsultointivyöhyke tulee merkitä kaavakarttaan.

(5) Alueen jatkosuunnitteluun tulee määrätä velvoite pyytää lausunnot vesihuollosta vastaavalta viranomaiselta, Tukesilta, paikalliselta pelastusviranomaiselta ja puolustusvoimilta.

(6) Hernepellontietä kuljetetaan metanolia jätevedenpuhdistamolle ja tämän turvallisuus tulee varmistaa.

Vastine

(1) Puhdistamolaajennuksen maanalainen tilavaraus on merkitty kaavakarttaan ja siihen liittyvään määräykseen on lisätty vaatimus toteuttaa maanpäällinen rakentaminen siten, että puhdistuslaitos maan päälle ulottuvine rakenteineen on toteutettavissa.

(2) HSY:n Säynäslahden alueelle sijoittuvien toimintojen tilavarauksia on tutkittu ja tarkennettu näitä koskevat merkinnät kaavakartalle.

(3) Katarina Stenbockin alueelle sijoittunut A4-alue on jatkosuunnittelussa poistunut.

(4) Viitataan Tukesin lausuntoon annettuun vastineeseen (sivu 7).

(5) Lainsäädäntö edellyttää kaavoituksessa lausuntojen pyytämistä eri viranomaisilta ja kaavan kannalta keskeisiltä yhteisöiltä. Lainsäädännön asettamia velvoitteita ei ole yleensä tarkoituksenmukaista kirjoittaa kaavamääräyksiin. Viikinrannan–Lahdenväylän osayleiskaava-alueella on kuitenkin poikkeuksellisen paljon kriittistä infrastruktuuria, minkä vuoksi turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen on perusteltua kiinnittää erityistä huomiota. Tämän johdosta kaavaan on lisätty yleismääräys, jonka mukaan yleiskaavan toteuttamiseen liittyvässä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyydettävä lausunnot turvallisuuden ja huoltovarmuuden kannalta keskeisiltä viranomaisilta.

(6) Hernepellontiellä ei osoiteta osayleiskaavassa sellaisia muutoksia nykytilanteeseen, jotka vaikuttaisivat metanolikuljetusten turvallisuuteen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Tukes ei puolla asuntovaltaisen alueen sijoittamista Vanhankaupungin vedenpuhdistamon välittömään läheisyyteen.

Vastine

Aiheesta laadittiin selvitys, jonka suositusten mukaisesti asumista siirrettiin kauemmas vedenpuhdistamosta. Laitoksen ja asumisen väliin osoitettiin suojaviheralue sekä tälle alueelle sijoitettava umpirakenteinen pysäköintilaitos, joka tulee toteuttaa ennen viereisiä asuinkortteleita. Alue, jota tämä rajoitus koskee, on osoitettu kaavakartalla. Kaavakartalla ei ole osoitettu laitosten konsultointivyöhykkeitä. Osayleiskaava ohjaa maankäytön jatkosuunnittelua erittäin pitkällä aikavälillä. On mahdollista, että laitosten nykyisten toimintojen perusteella määritellyt vyöhykkeet muuttuvat. Osayleiskaavassa on annettu määräys jatkosuunnittelun edellyttämästä lausuntoneuvottelusta, mikä luo edellytykset turvallisuuden riittävälle huomioinnille jatkosuunnittelussa.

Kaupunginmuseo

Museon mukaan kaavan maisemavaikutuksia on tutkittu riittävästi. Kaava-aineistoa tulee täydentää asianmukaisella maisemaselvityksellä, jossa on tarkasteltu etenkin Viikinkalliolle kaavaillun korkean rakentamisen vaikutuksia sekä lähi- että kaukomaisemassa. Tehdyn selvityksen tulee antaa lähtökohdat rakentamisen määrän ja korkeuden vaikutuksen arviointiin.

Keväällä 2024 kaupunginmuseon arkeologi on suorittanut arkeologista inventointia Viikinrannan–Lahdenväylän osayleiskaava-alueella osana koko Helsingin arkeologisen perusinventoinnin päivitystä. Lopullinen raportti inventoinnista valmistuu vuonna 2025. Tieto alueen arkeologisista kohteista on lisääntynyt maastotarkastusten myötä. Tunnettujen kohteiden aluerajauksia on tarkennettu, mutta osan aluerajaukset säilyvät ennallaan. Alueelta on paikannettu joitakin uusia kohteita, joista osa edellyttää vielä tarkempia tutkimuksia, jotta kohteiden luonne, ajoitus ja laajuus pystytään määrittämään tarkemmin. Museo on esittänyt huomioita seuraavista kohteista:

- Luolat G19-20 Viikintien varressa kallion juurella. Luolien koillispuolella havaittiin jälkiä kolmannen luolan louhimisesta, minkä johdosta luolakohteen aluerajaus tulee hieman laajenemaan koilliseen.
- Energiakorttelin ja Viikinmäentien varrella olevien kiinteistöjen välimaastosta rakentamattomalta alueelta on havaittu rakennuksen kivijalka, joka edellyttää vielä tarkempaa tutkimusta. Alueella on sijainnut torppa-asutusta 1700-luvulla. Tämän kohteen luonne tullaan selvittämään nyt meneillään olevan perusinventoinnin puitteissa.
- Pornaistenkujan ja Viikintien kulman itäpuolelle osoitetun rakentamisen tulee huomioida paremmin kulmassa sijaitsevat vanhat puutalot.
- Nykyisen Jokiniementien ja siitä etelään jatkuvan kevyen liikenteen väylän länsipuolella sijaitsee vuonna 1914 rakennettujen ensimmäisen maailmansodan aikaisten linnoitteiden ja yhdysteiden kokonaisuus, joista eteläisimmät, Tukikohta 1914:56 ja Tukikohta 1914:56a, osuvat kaava-alueelle. Kohteet tulevat säilymään virkistysalueella (V). Lahdenväylän ja Koskelantien risteuksen muutosten myötä mahdollistuu uuden Katarina Stenbockin kadun perustaminen. Tulevan Katarina Stenbockin kadun länsipuolelle on merkitty aluevaraus A-4. Tältä alueelta eli tunnettujen linnoitekohteiden ja Katarina Stenbockin kadun rajaamalla metsäiseltä rinteeltä on inventoinnissa havaittu useita kuoppia ja kaivantoja, jotka liittyvät mahdollisesti alueen linnoittamiseen. Jotta alueen linnoitekokonaisuus säilyisi yhtenäisenä kokonaisuutena virkistysalueella, tulisi maankäyttö sijoittaa Katarina Stenbockin kadun itäpuolelle, minne asuntovaltainen A-2 alue pääasiassa on sijoitettu.
- Pähkinäsaarenkadun päässä olevalle korttelialueella sijoittuu kiinteä muinaisjäänös Luolat 15-18 (Viikinmäki), joiden säilyminen tulee turvata. Kohde on merkitty kahdella pistemäisellä merkinnällä TP eli työpaikka-alueen aluerajauksen sisään ja havainnekuvasessa luolien päälle on esitetty rakentamista. Lähtökohtaisesti muinaismuistolain rauhoittamien kiinteiden muinaisjäänösten päälle ei tule osoittaa maankäyttöä ja ne tulee merkitä kaavaan kohdemerkinnöin ja varustettuna asianmukaisilla kaavamääräyksillä.
- Osayleiskaava-alueen koillisosaan sijoittuu linnoitekohde Tukikohta VIII:3, joka on asianmukaisesti rajattu sm-alueeksi ja säilyy suojaviheralueella (EV). Hieman em. tunnetun kohteen aluerajauksesta länteen, TP-aluevarauksella merkityllä työpaikka-alueella, sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisen yhdystien osuus, joka on ollut maantiekäytössä 1960-luvulle. Kyseessä ei ole kiinteä muinaisjäänös, mutta kohde olisi hyvä tutkia ja dokumentoida ennen alueen muuttuvaa maankäyttöä.

Vastine

Kaavaehdotukseen on laadittu maisemaselvitys, jonka perusteella rakentamisen korkeuksia on tarkennettu. Korkein rakentaminen sijoittuu etäälle luonto- ja virkistysalueista ja rakennusten enimmäiskorkeudet on linjattu siten, että ne vastaavat lähialueiden vastaavaa korkeustasoa, noin +50. Viikinkallion rakennusten korkeus vertautuu viereisen Energiakorttelin rakennuksiin,

joiden lainvoimaisessa asemakaavassa määrätty ylin korkeus +50,9 m vastaa noin 6–7-kerroksista kerrostaloa Viikinkalliolla. Osayleiskaavassa mahdollistetaan kantakaupungin laajeneminen pääväylien suunnassa raideliikenneyhteyden tukemana, jolloin myös kaupunkirakenne on tiivis erityisesti pikaraitiotien pysäkkien ympäristössä. Täsmälliset kerrosluvut määritellään asemakaavoituksessa. Viikinkalliolle havainnekuvassa esitetyt enimmillään kahdeksan kerroksen korkuiset kerrostalot vastaavat korkeudeltaan lähialueiden korkeimpien kerrostaloryhmien korkeuksia ja sellaisina mukautuvat kaukomaiseman ominaispiirteisiin.

Museon mainitsemien kohteiden osalta vastataan seuraavaa:

- Viikintien varren luolien sijainti on tarkennettu havainnekuvaan sekä huomioitu ne katu-linjauksessa
- Rakentamattomalta alueelta löydetty kivijalka sijoittuu osayleiskaavan viheralueelle. Kohde tulee huomioida osayleiskaavaa tarkentavassa suunnittelussa siinä laajuudessa, kuin vireillä oleva inventointi tulee edellyttämään.
- Pornaistenkujan vanhat puutalot on osoitettu kaavakartassa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai kaupunkikuvan kannalta arvokkaiksi rakennuksiksi. Rakennusten suojele ja yhteensovitus uuteen rakentamiseen ratkaistaan asemakaavassa. Pornaistenkujalle havainnekuvassa hahmoteltu uusi rakentaminen on esimerkki osayleiskaavan mahdollistamasta kaupunkirakenteesta, ja suunnitellaan tarkemmin asemakaavavaiheessa. Rakentamista on kuitenkin havainnekuvassa tältä osin tarkennettu.
- Katarina Stenbockin alueen korttelirajauksia on tarkennettu.
- Pähkinäsaarenkadulla osayleiskaavassa esitetään sm-kohdemerkintä TP-alueella, mikä velvoittaa suunnittelemaan korttelin maankäyttö siten, että muinaisjäännösten säilyminen voidaan turvata. Havainnekuvassa esitetty rakentaminen on esimerkinomaista, eikä sido asemakaavoitusta. Ehdotusvaiheen havainnekuvassa rakennusten sijaintia on kuitenkin tarkennettu siten, että ne eivät sijoitu luolien kohdalle.
- Latokartanonkaaren alueen osalta selostukseen on lisätty maininta yhdystien tutkimus- ja dokumentointitarpeesta.

Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että kaavaselostuksessa on tunnistettu kaavan kannalta oleelliset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntakaava on ollut riittävästi ohjeena luonnoksen laadinnassa. Myös rakennettu kulttuuriympäristö on tunnistettu ja huomioitu asianmukaisesti.

Kaavaselostuksessa todetaan, että pikaraitiotien linjaus sijoittuu osin nykyiselle Lahdenväylän maantiealueelle. Raitiotien toteuttaminen edellyttää siten tiesuunnitelmaa maantiealueen kaventamiseksi ja asemakaavoitusta tämän tilan osoittamiseksi pikaraitiotielle. Raitiotien suunnittelu sekä tiesuunnitelman ja asemakaavan laatiminen tulee tehdä yhtäaikaaisesti yhteistyössä tienpitäjän kanssa. Tiesuunnitelman laatimisen kannalta Lahdenväylää ja Viima-raitiotietä koskeva asemakaava on syytä laatia yhtenä asemakaavana.

Seuraaviin selvyiden vuoksi numeroituihin huomioihin esitetään vastineet:

(1) Selostukseen tulisi lisätä karttamuotoista tietoa pilaantuneen maan kohteista sekä happamien sulfaattimaiden esiintymisestä sekä tarkastella näitä koskevien merkintöjen lisäämistä osayleiskaavaan.

(2) Hulevesimääräykset ovat hyvät, mutta koko aluetta koskeva hulevesisuunnitelman tekeminen alueella on tarpeen. Selvityksessä tulee tarkastella myös vastaanottaviin vesistöihin ja Natura-alueille johdettavien hulevesien sekä Lahdenväylän ja Viikintien liikennealueilta tulevien hulevesien käsittelyä. Kaavamääräyksen kohtaa *”Tästä poiketen Pihlajistonpuron valuma-alueella Lahdenväylän ja Viikintien liikennealueilta tulevien hulevesien käsittelyä liikennealueella tulee*

*tarkastella ennen johtamista hulevesiviemäriin ja vastaanottavaan vesistöön” on syytä täsmen-
tää esimerkiksi siten, että kyseisiltä liikennealueilta tulevien hulevesien käsittelyä tulee suunnitella yksityiskohtaisemmin hankkeen jatkosuunnittelussa.*

(3) Nykyisen Viikintien eteläpuolisen kevyenliikenteenväylän ja Viikki-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen (YSA010453) välissä ei tosiasiallisesti sijaitse luonnonsuojelualueena suojelumatonta puustoista vyöhykettä, toisin kuin Helsingin kaupungin karttapalvelu antaa ymmärtää. Tämä kevyenliikenteenväylä on ilmakuviin perusteella valmistunut seuraavana vuonna 1988, jonka jälkeen luonnonsuojelualueen pohjoisraja on sijainnut kiinni kevyenliikenteenväylän reunaluiskassa. Luonnonsuojelualueen pohjoisreuna on piirretty oikeaan sijaintiin mm. maanmittauslaitoksen karttapaikan maastokartassa. Suojelualueen raja on syytä korjata oikeaan sijaintiin myös kaupungin omissa kartta-aineistoissa ja ottaa huomioon osayleiskaavan jatkosuunnittelussa. Osayleiskaavaluonnoksen kartta-aineistojen perusteella jää epäselväksi, miten Säynäslahden luoteispuolelle nykyisen Lahdenväylän ja luonnonsuojelualueen väliin saadaan mahdollitettua uusi raitiotie, kaksikaistainen ajorata sekä baanatasoinen kevyenliikenteenväylä kajoamatta luonnonsuojelualueeseen.

(4) Uudenmaan ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisen kielteisesti Säynäslahtea lähimmän asuntovaltaisen A2 alueen mahdollistaman rakentamisen määrään, korkeuteen ja sijoittumiseen. Yleiskaavan mahdollistaman rakentamisen määrää ja korkeutta on syytä pienentää ja puustoisien reunavyöhykkeen leveyttä kasvattaa kyseisellä alueella kaavan jatkosuunnittelussa. ELY-keskus suhtautuu kielteisesti myös selostusluonnoksessa (kuva 3) esitettyyn virkistysreittiin Säynäslahdenpohjukan poikki. Luontovaikutusten kannalta on keskeistä, ettei Säynäslahden alueelle osoiteta uusia reittejä ja hallitsematon kulku luonnonsuojelualueelle estetään tarvittaessa aitaratkaisuin. Jatkosuunnittelussa tulee myös kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten suunniteltujen toimintojen melu- ja valosaasteen sekä muun visuaalisen häiriön leviämistä suojelualueelle voidaan ehkäistä.

(5) Viima-raitiotien rakentaminen rajoittaa liito-oravien liikkumista erityisesti Vantaanjoen itäpuolella leventäessään puutonta liikennealuetta. On ilmeistä, että Vantaanjoen itäreunalla tarvitaan nyt esitettyjen puustonhoidollisten määräysten lisäksi erityisratkaisuja, jotta liito-oravan liikkuminen liikenneväylien yli mahdollistuu.

(6) Yleiskaavakartassa tulee osoittaa Lahdenväylän liikennealue aluevarausmerkinnällä (LT). Kaavakartassa esitettävä liikennealueen rajaus tulee olla yhteneväinen Lahdenväylän esiselvityksen liitekartoissa esitetyn rajauksen kanssa. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida maantien suoja-alue, joka rajoittaa rakentamista Lahdenväylän välittömässä läheisyydessä. Kaavan eteläosassa pikaraitiotie on linjattu Lahdenväylän liikennealueelle. Selvyyden vuoksi pikaraitiotielinjaus tulee osoittaa kaavakartassa eritasossa. Lahdenväylän varrelle osoitetun Viima-pikaraitiotien linjausvaihtoehdon tulee perustua selvitykseen, jossa on tarkasteltu kaikki linjausvaihtoehdot tasavertaisesti.

(7-1) Luonnoksen meluselvitysaineisto antaa hyvän pohjan kaavoitukselle ja siinä tehtäville ratkaisuille. Selvityksessä esitetty maankäyttö poikkeaa osin kaavaratkaisusta, eikä selvitys kata kokonaisuudessaan koko kaava-aluetta. Näiltä osin meluselvitystä on päivitettävä. Meluselvityksessä tulee tarkastella Lahdenväylän, Viima-pikaraitiotien sekä Viikintien yhteismelua kokonaisuutena. Lahdenväylän nopeustasona tulee käyttää vähintään 80 km/h. Laadittavan meluselvityksen sisältö tulee välittyä kaavakartalle sekä merkintöihin ja määräyksiin, jolloin osayleiskaava ohjaa riittävästi tulevaa asemakaavoitusta.

(7-2) Osayleiskaavassa annetut yleismääräykset eivät Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole riittäviä. Osayleiskaavakartalle tulee kaavaehdotukseen mennessä osoittaa meluselvityksiin perustuvat merkinnät ja määräykset. Tältä osin osayleiskaavaa tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa, koska yleiskaava on melun hallinnan kannalta merkittävin vaihe.

Viikintien ja Lahdenväylän väliin suunniteltu asuinrakentaminen vaatii Lahdenväylän nopeusrajoituksen laskemista nykyisestä. Nopeuden lasku 80 km/h ei vielä takaa rakentamisen mahdollisuutta. Laadittavassa meluselvityksestä tulee esittää asuinrakentamisen minimietäisyydet tehdyn nopeusrajoitusratkaisun kanssa. Vaikka piha-alueet voidaan kaikissa tilanteissa suojata ohjearvot ylittävältä melulta, ei alueen ääniympäristö tue asumisen viihtyisyyttä ja laatua liikenteen

nopeuden ollessa korkea. Melutason ylittäessä julkisivulla ohjearvon päivällä LAeq 7-22 55 dB, tulisi kaikille asunnoille varmistaa aukeaminen myös ohjearvojen mukaiselle julkisivulle. Viikintien ja Lahdenväylän alueelle merkitty keskustatoimintojen aluumerkintä C jättää epäselväksi, miten asuinrakentaminen sijoittuu alueella ja voidaanko asumista ylipäänsä sijoittaa alueelle ja millä ehdoilla. Mikäli alueelle aiotaan sijoittaa asumista, tulisi ko. alueen toiminnot esittää jatko-suunnittelussa nykyistä yksityiskohtaisemmin.

Jatko-suunnittelussa melutarkastelua tulisi täydentää myös teknistaloudellisilla tarkasteluilla, joilla arvioidaan uusien rakennusten osalta julkisivujen ääneneristävyyden ja muiden meluntorjuntaratkaisujen aiheuttamia lisäkustannuksia, huomioiden myös elinympäristön viihtyisyyteen ja terveellisuuteen sekä asumisen laatuun vaikuttavat tekijät. Lisäksi tulee varmistaa, että nykyisen asutuksen osalta melutilanne ei muutu niin, että ohjearvot ylittyvät. Meluntorjunnalla tulee varmistaa elinympäristön turvallisuus, terveellisyys ja viihtyisyys.

(7-3) Kaava-alueeseen kuuluva Valtimontie tulee lisätä jatko-suunnittelun yhteydessä tarkastelu-alueeseen. Kaavoituksella tulee huolehtia, että kadun liikennemäärät eivät kasva merkittävästi. Valtimontien, Koskelantien ja Kustaa Vaasan tien kolmioon jäävän alueen kaavoituksessa tulisi huolehtia siitä, että eri suunnilta leviävää melua vastaan saadaan rakennettua riittävän yhtenevä rakennusmassa, jolla mahdollistetaan alueelle hyvä ääniympäristö suunniteltujen toimintojen kannalta. Alueella on vireillä asemakaava nro 12852. Suunnittelussa tulee myös huomioida, että alueelle suunnitellut muut toiminnot eivät aiheuta häiriötä asutukselle. Suunnittelussa tulee huomioida, että alueelle suunniteltu virkistysalue on ääniympäristöltään kokonaan laadukas ja tukee asukkaiden virkistytymistä ja oleskelua.

(7-4) Melun näkökulmasta Lahdenväylän ja Koskelantien liittymän länsipuolelle sijoittuvan A-2 alueiden osalta jatko-suunnittelun lähtökohtana tulee olla se, että liikenteestä aiheutuvaa melutasoa voidaan laskea Lahdenväylällä ja ko. rampilla. Paras keino liikenteen melutasojen laskemiseen on liikenteen nopeuden laskeminen. Korkeiden melutasojen takia Uudenmaan ELY-keskus ei pidä asuinrakentamisen osoittamista ko. kaava-alueelle mahdollisena, mikäli meluselvityksessä esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet eivät mahdollista melutilannetta, joka vastaa valtioneuvoston asetuksen arvoja. Lisäksi kaavaan merkitty katuosuus tulisi sijoittaa asutuksen ja rampin väliin, jolloin julkisivuihin idästä kohdistuva melutaso saadaan pienemmäksi ja rakennusten hiljaisempi puoli saataisiin suojattua paremmin melulta. Ratkaisu mahdollistaisi myös paremmin asuinrakentamisen massoittelemalla niin, että Koskelantieltä leviävää melua voitaisiin vähentää esitettyä paremmin.

(7-5) Koskelantien pohjoispuolella ja Lahdenväylän itäpuolella olemassa olevan asuinrakennuksen (A-2) osalta tulee varmistua, että raitiovaunuliikenteen aiheuttamat enimmäistasot eivät ylitä sisätiloissa 45 dB LAmax tasoa yöaikaan.

(7-6) Kaavassa Koskelantien rampista itään, Lahdenväylän pohjoispuolelle esitetyt toiminnot (TP) ovat lähtökohtaisesti melua sietäviä ja sopivat tästä syystä sijoitettavaksi melualueelle. Kaavatyössä tulee kuitenkin varmistaa, tarvitaanko alueiden kohdalla meluntorjuntamääräyksiä, riippuen Lahdenväylän nopeusrajoituksesta. Lahdenväylän Kehä I:lle vievän rampin itäpuolelle osoitetun TP ja EV alueen osalta kaava-aineistossa ei ole esitetty meluselvitysaineistoa. Meluselvitys tulee ulottaa kyseiselle alueelle ja arvioida sen perusteella tarvittavat meluntorjuntatarpeet huomioiden alueen käyttötarkoitus.

(7-7) Kaavaratkaisu kasvattaa Viikintien liikennemääriä ja siten melua. Kasvu tulee huomioida esimerkiksi laskemalla kadun nopeusrajoitusta.

(7-8) Melulle herkkiä toimintoja, kuten koulua ulkoilualueineen ei tule sijoittaa maantien melualueelle. Kaavakartalla tulee osoittaa selvityksiin perustuen, että koulun ulkoilualue tulee suojattua melulta. Mikäli kaavassa on tarkoitus suojata rakennusmassoilla herkkiä toimintoja melulta, tulee kaavassa osoittaa ajoitusmääräyksiin rakentamisen järjestys ja avata ratkaisua kaavaselvityksessä. Kaavan yleismääräystä tulee täydentää melumääräysten osalta, jotta asemakaavoituksen eri vaiheissa turvataan riittävä meluntorjunnan taso. Osayleiskaavan melumääräystä tulee kehittää siten, että se ohjaa riittävästi alemman tason kaavoitusta.

(7-9) Viikintien lounais-(etelä)puolelle osoitetut asuntovaltaiset alueet A-2 sijoittuvat melualueelle. Viikintiehen rajoittuvista rakennusmassoista tulisi tehdä yhteneviä ja varmistaa kaavamääräyksiin, että asunnot aukeavat myös rakennusten ohjearvojen mukaiselle puolelle. Alueilla tulisi tutkia mahdollisuutta kasvattaa Viikintien ja asutuksen välistä etäisyyttä ja hyödyntää näitä alueita esim. hulevesien käsittelyyn.

(7-10) Niiltä osin, kun virkistysalueet V, V/s sijoittuvat melualueille, tulisi niiden osalta harkita EV merkintää.

(8) Olemassa olevat Lahdenväylän ylittävät ilmajohdot sekä maanalaiset johtokäytävät tulee osoittaa osayleiskaavassa. Kaavassa tulee myös selvittää edellä mainittujen johtojen ja johtokäytävien rajoittavat vaikutukset pikaraitiotien toteuttamiseen.

Vastine

(1) Maaperän pilaantuneisuutta ja happamien sulfaattimaiden esiintymistä Viikinrannan ja Säynäslahden alueilla on ehdotusvaiheessa tutkittu ja laadittu karkea kustannusarvio maaperän pilaantuneisuuden kunnostamiselle. Tutkimusraportit karttoineen ovat kaavaselostuksen liitteinä. Kaavaan on lisätty määräykset maaperän pilaantuneisuuden tutkimisesta ja kunnostamisesta sekä happamien sulfaattimaiden tutkimisesta ja huomioon ottamisesta rakentamisessa.

(2) Hulevesien hallintaa on selvitetty mm. vastaanottaviin vesistöihin ja Natura-alueille johdettavien hulevesien sekä Lahdenväylän ja Viikintien liikennealueilta tulevien hulevesien osalta. Hulevesiselvityksessä on määritelty hulevesien hallinnan tavoitteet ja periaatteet yleisellä tasolla. Yleisiltä alueilta on tunnistettu mahdolliset paikat luontopohjaisille hulevesien hallintarakenteille ja laadittu suositukset kiinteistökohtaiselle hulevesien hallinnalle. Kaduilla ja Lahdenväylällä syntyvien hulevesien hallintaan on osoitettu sijainnit suosien hulevettä puhdistavia rakenteita, esimerkiksi biosuodatuksia.

Pihlajistonpuroa koskevaa kaavamääräyksen kohtaa täsmennetään: ”*Pihlajistonpuron valuma-alueella Lahdenväylän ja Viikintien liikennealueilta tulevien hulevesien käsittelyä liikennealueella tulee jatkosuunnittelussa edistää ennen johtamista hulevesiviemäriin ja vastaanottavaan vesistöön.*”

Osayleiskaavasuunnittelun yhteydessä on tarkasteltu Lahdenväylän hulevesien johtamista ottaen huomioon tuleva Viima-raitiotie ja sen aiheuttamat muutokset maankäytössä Lahdenväylän läheisyydessä sekä arvioitu tulevan Viikintien hulevesien alitustarvetta. Alitustarpeiden yhteydessä on tullut esiin mm. varautumistarve lisäviemäroinnille Viikintien alla. Fingrid Oyj:n 400 kV:n kaapelin asentamisen yhteydessä asennetaan tarvittavat suojuputket tulevalle hulevesiviemäroinnille.

(3) Suunnittelun lähtökohtana on ollut Viima-ratikan, alueen tulevan kunnallistekniikan, Fingrid Oyj:n 400 kV:n kaapelin, Viikintien ja baanan yhteensovittaminen Säynäslahden luonnonsuojelualueen ja Lahdenväylän väliin. Suunnittelun yhteydessä on huomioitu luonnonsuojelualueen pohjoisreunan rajan todellinen sijainti ja varmistettu riittävät tilavaraukset mm. poikkileikkaustarkasteluilla. Luonnonsuojelualueen vieressä on arvioitu erilaisia kadun tuentatarkasteluja tarvittavan katutilan varmistamiseksi ajoradalle ja baanalle. Lopullisen baanaratkaisun toteuttaminen tarkentuu jatkosuunnittelussa muun katusuunnittelun yhteydessä.

(4) Säynäslahden alueen rakentamista on tarkennettu siten, että koulu ja päiväkoti piha-alueineen on sijoitettu alueen reunalle ja vastaavasti korkeampi asuntorakentaminen alueen keski-osiin. Natura-alueen rajaa vasten on sijoitettu 50 metrin pääosin puustoinen suojaluokka, jolle ei sijoitu rakentamista. Kulkureittiä Säynäslahden poikki ei kaavaehdotuksen aineistoissa esitetä ja reittejä on muutettu kulkemaan etäämmäs Natura-alueesta. Virkistysreittien osalta viitataan myös Uudenmaan liiton kannanottoon annettuun vastineeseen (sivu 16).

(5) Osayleiskaavaehdotuksessa liito-oravan kulkuyhteyden kaavamääräys on täydennetty muotoon: alueen puustoa tulee hoitaa, uudistaa ja tarvittaessa istuttaa siten, että alueen läpi säilyy riittävän leveä ja yhtenäinen puustoinen latvusyhteys, *sekä tarvittaessa toteuttaa erityisratkaisuja liikumisen mahdollistamiseksi.*

(6) Esitystapa ja mittakaava huomioiden kaavan merkintöjä ei ole aina mahdollista esittää täsmällisessä sijainnissa, eikä se yleiskaavan luonne huomioon ottaen ole tarpeellistakaan. Merkinnät on tarkistettu ja korjattu kaava-alueen rajaukset nykyisten kiinteistörajojen, voimassa olevien asemakaavojen LT-alueen ja Viima-pikaraitiotien yleissuunnitelman mukaisesti, milloin se kaavan mittakaava ja esitystapa huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista. Pikaraitiotiemerkintä kaavan eteläosan liikennealueella on tarkennettu eritasomerkinnällä. Perusteet pikaraitiotien linjausvaihtoehdon valinnalle Lahdenväylän varteen on esitetty selostuksessa.

(7-1) Päivitetty meluselvitys (Sitowise 2024) kattaa koko kaava-alueen ja sille sijoittuvan Lahdenväylän melun vaikutusalueen. Meluselvityksessä on arvioitu myös raitioteiden sekä Viikintien meluvaikutuksia. Lahdenväylän meluvaikutuksia on arvioitu 80 km/h nopeuden mukaan sekä Koskelan ja Viikin tiedepuiston välisellä jaksolla myös 60 km/h nopeustasolla. Lahdenväylä on alueella merkisevin melulähde. Muilla melulähteillä on vain paikallinen vaikutus aivan niiden vieressä. Meluselvityksen tulosten perusteella kaavakartan merkintöjä ja määräyksiä on tarkennettu lähtökohtana Lahdenväylälle hyväksytty 80 km/h nopeustaso. Asemakaavoituksen yhteydessä melumääräyksiä edellytetään edelleen tarkennettaviksi ottaen huomioon kaavoitusajankohdan olosuhteet.

(7-2) Osayleiskaavaehdotuksen meluntorjuntaratkaisut pohjautuvat valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettujen melun ohjearvotasojen saavuttamiseen niin sisällä kuin ulko-oleskelualueilla. Kaava edellyttää, että jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon liikenteen aiheuttamat ympäristöhaitat (ilmanlaatu-, melu-, runkomelu- ja tärinähaitat). Lisäksi kaavassa on annettu määräys, jonka mukaan *Lahdenväylän varressa rakennusten ja rakenteiden tulee estää liikenteen haittojen leviämistä asuinkortteleihin ja laajemmalle ympäristöön ja mahdollistaa asuntojen avautuminen liikenteen haitoilta suojaisempaan suuntaan*. Kaupungin näkemyksen mukaan osayleiskaavaehdotuksessa annetuilla määräyksillä luodaan riittävän hyvät edellytykset terveelliselle ja viihtyisälle elinympäristölle.

Koska Lahdenväylän nopeustasolla ja liikennemäärillä on oleellinen vaikutus meluun ja toisaalta jatkosuunnittelussa on rakennusten massoittelemalla, asuntojen suuntauksella ja rakenneratkaisuilla mahdollista sopeutua olosuhteisiin, ei osayleiskaavassa ole annettu ehdottomia määräyksiä.

Keskustatoimintojen kaavamerkintä mahdollistaa asuntorakentamisen silloin, kun olosuhdevaatimukset täyttyvät, mutta ei velvoita siihen vaan myös muita toimintoja voidaan alueelle suunnitella. Asuntorakentamisen toteuttamisedellytykset ja sovellettavat ratkaisut tulee määrittellä asemakaavoituksessa ottaen huomioon myös tilanne, jossa kohdetta mahdollisesti suojaavia uudisrakennuksia ei ole toteutettu.

Laaditun meluselvityksen mukaan sekä 60 että 80 km/h nopeustasoilla asumista voidaan sijoittaa jopa Lahdenväylän vierelle. Alhaisempi nopeus antaa kuitenkin joustavuutta suunnitteluun, kun julkisivuihin kohdistuvat melutasot ovat alhaisemmat. Kaikissa meluselvityksessä tutkituissa massoittelevaihtoehdoissa umpikorttelien sisäpihoilla melutaso on ohjearvon 55 dB tasalla tai alle. Asumisen edellyttämä melutaso on siten saavutettavissa, mutta tämän toteutuminen on varmistettava asemakaavoitusvaiheessa meluselvityksellä ja siihen perustuvilla kaavamääräyksillä. Tähän velvoittava määräys on lisätty keskusta-alueen kaavamääräykseen.

Ääneneristysten ja muiden meluntorjuntaratkaisujen aiheuttamat kustannusvaikutukset riippuvat kiinteästi suunnitteluratkaisuista, joten niitä ei tässä vaiheessa voi tarkemmin arvioida. Uusiin rakennuksiin, joihin kohdistuu yli 70 dB melutaso saatetaan tarvita julkisivujen rakenteilta tavanomaisesta poikkeavia suunnitteluratkaisuja, jotka myös kasvattavat kustannuksia. Voimakkaan melutason alueilla tarvitaan raskasrakenteisemmat seinät, ja lisäksi melutaso voi asettaa rajoitteita rakenteiden valintaan, asuntojen avautumiseen sekä ikkunoiden kokoon ja sijoittumiseen.

Nykyisen asutuksen altistumista melulle vähentää Lahdenväylän nopeuden alentaminen sekä osassa aluetta uudet rakennukset, jotka toimivat meluesteenä.

(7-3) Valtimontie on lisätty meluselvityksen tarkastelualueeseen. Sen liikennemäärä kasvaa rampin poistumisen johdosta arviolta 130 ajon./vrk, mikä ei tuo oleellista muutosta nykytilanteeseen (2300 ajon./vrk). Valtimontien, Koskelantien ja Kustaa Vaasan tien rajaamaan kortteliin on laadittu asemakaavaehdotus 12852 sisältäen meluselvityksen, jossa on tarkasteltu sekä liikenteen että varikkotoiminnan aiheuttamaa meluhäiriötä asunnoille sekä puisto- ja pihatiloille. Selvityksen tulosten perusteella asemakaavaehdotukseen on sisällytetty julkisivuihin ja asuntopihoihin kohdistuvia melumääräyksiä. Melua torjutaan melumuurein myös puiston osalta. Osayleiskaavan maankäyttö ei kaavan yleispiirteisyys huomioon ottaen poikkea asemakaavaehdotuksessa esitetystä ja sen yhteydessä meluolosuhteiltaankin tutkitusta ratkaisusta.

(7-4) Meluselvitys osoittaa, että julkisivuille kohdistuva päiväajan äänitaso on enimmillään noin 72 dB, mikä edellyttää erityisratkaisuja tai asuntojen suuntaamista suojaiselle puolelle. Suojan puolella melutaso alittaa ohjearvot. Tällä kohdalla Lahdenväylän nopeus on kaikissa vaihtoehdoissa 60 km/h ja rampilla nopeudet alenevat Koskelantietä lähestyessä. Katarina Stenbockin katu on linjattu runkovesijohdon mukaan, koska tämän päälle ei voi osoittaa rakentamista. Kunnallistekniikan vaatimuksista leveäksi muodostuva katutila voidaan hyödyntää ohjaimalla vedenpuhdistamon kemikaalikuljetuksia nykyistä turvallisemmin tätä kautta. Nykyinen kuljetusreitti kulkee kapeita asuntokatuja Koskelan kautta. Lisäksi katua käyttävät myös jalankulkijat ja pyöräliikenne, joille on haluttu varmistaa miellyttävä ympäristö. Moottoritien puolelle sijoitetun kadun liittymä jouduttaisiin myös rampin liittymäjärjestelyjen toimivuuden varmistamiseksi sijoittamaan luonnoksessa esitettyyn paikkaan, mikä johtaisi pitkään ja mutkitteluvaan katulinjaukseen.

(7-5) Meluselvityksen mukaan suunnitteilla olevan pikaraitiotieliikenteen keski- ja enimmäisäänitasot ovat niin pienet suhteessa Lahdenväylän tieliikennemeluun, että raitioliikenteellä ei ole merkitystä rakennusten äänieristysvaatimuksia määritettäessä. Meluselvityksessä on enimmäisäänitason (L_{Amax}) osalta huomioitu Ympäristöministeriön suositus siitä, että enimmäisäänitaso L_{Amax} asuinhuoneissa ei ylittäisi 45 dB yöllä. Poikkeuksen voi aiheuttaa vaihdekolina, jos vaihde on aivan asuinrakennuksen kohdalla. Tämä tulee selvittää jatkosuunnittelussa, sillä pikaraitiotien vaihdepaikat eivät ole vielä tiedossa.

Lisäksi kaavaan on lisätty pikaraitiotien värähtelyn torjuntaa koskeva määräys, jonka mukaan pikaraitiotie tulee suunnitella ja rakentaa siten, että sen liikenteestä ei aiheudu sellaista tärinää tai runkomelua, joka rajoittaisi A- ja C-korttelialueiden käyttöä osayleiskaavan osoittamaan tarkoitukseen.

Koskelantien pohjoispuolella ja Lahdenväylän itäpuolella sijaitseva rakennus sijaitsee melualueella, eikä pikaraitiotien aiheuttama ilmaääni aiheuta tähän merkitsevää lisää. Osayleiskaavassa alue on mahdollista tulevaa asemakaavoitusta varten osoitettu asuntovaltaiseksi A-2-alueeksi rajauksella, joka mahdollistaa umpikorttelin toteuttamisen alueelle. Tällöin ohjearvojen mukaiset olosuhteet toteutuvat korttelin sisäpihalla.

(7-6) Meluselvitys on laajennettu käsittämään myös Latokartanontien TP-alue. TP-alueiden julkisivuille kohdistuva melutaso vaihtelee sijainnista ja nopeustasosta riippuen 75–80 dB. Äänitasoerovaatimus on siten 30–35 dB, mikä on toteutettavissa toimitiloissa tavanomaisin keinoin. Vaatimuksen vaihdeltaessa myös käyttötarkoituksesta riippuen on sen täsmällinen määrittäminen tarkoituksenmukaista asemakaavavaiheessa.

(7-7) Meluselvitys perustuu myös Viikintien osalta vuoden 2050 liikennemääriin. Viikintien nopeusrajoitus on laskemassa 40 km/h tasolle nykyisten nopeusrajoitusohjeiden mukaisesti. Oleskelualueet tulee sijoittaa rakennusmassojen suojan puolelle. Viikintien pohjoispuolella olevien pistetalojen piha-alueilla ei ole juurikaan aluetta, jolla ohjearvo alittuisi. Jatkosuunnittelussa meluntorjuntaa voidaan toteuttaa esimerkiksi tonttiaidoin. Viikintien eteläpuolella suunniteltujen asuinrakennusten sisäpihan puolella päiväajan ohjearvo 55 dB toteutuu kaikissa kortteissa. Uusien asuinrakennusten julkisivuun kohdistuva päiväajan keskiäänitaso on suurimmillaan 66–71 dB Viikintien puoleisilla julkisivuilla. Nämä melutasot vaatisivat asuinrakennuksille ulkovaipan äänitasoerovaatimukseksi 31–36 dB, mikä on toteutettavissa tavanomaisin suunnitteluratkaisuin.

(7-8) Koulu on kaavaehdotuksessa sijoitettu Säynäslahden itäreunaan, jolloin piha-alueet avautuvat luonnonsuojelualueen ja sitä reunustavan puustoisien suojavyöhykkeen suuntaan. Koulun ja päiväkodin pihat sekä pallokenttä rajoittavat aidattuina myös Natura-alueelle kulkua. Kaupungin näkemyksen mukaan rakentamisen järjestystä ei ole tarpeen määrittää osayleiskaavassa ajoitusmääräyksiin, koska asemakaavoitusvaiheessa otetaan huomioon myös tilanne, jossa kohdetta mahdollisesti suojaavia uudisrakennuksia ei ole toteutettu.

(7-9) Kaavaan on lisätty koko kaava-alueella koskeva yleismääräys, jonka mukaan Lahdenväylän varressa rakennusten ja rakenteiden tulee estää liikenteen haittojen leviämistä asuinkortteleihin ja laajemmalle ympäristöön ja mahdollistaa asuntojen avautuminen liikenteen haitoilta suojaisempaan suuntaan.

(7-10) Melulle altistuvien viheralueiden merkintöjä on tarkistettu. EV-merkintää on käytetty viheralueilla, joihin kohdistuu sellainen ympäristöhaitta, joka rajoittaa oleellisesti alueen käyttöä virkistykseen ja/tai aluetta tulee erityisesti suunnitella näiltä vaikutuksilta suojaamisen näkökulmasta.

(8) Tiedossa olevien sähkönsiirtoyhteyksien yhteensovitus pikaraitiotien kanssa on tehty raitiotien yleissuunnittelun osana ja johtojen omistajien kanssa. Sähkönsiirtoyhteyksien osalta viitataan Helen Sähköverkon lausuntoon annettuun vastineeseen (sivu 17)

Uudenmaan liitto

Uudenmaan liitto toteaa, että osayleiskaavan tavoite tiivistää Lahdenväylän ympäristöä joukkoliikenteen kannalta edullisella vyöhykkeellä on erittäin kannatettava ja edistää maakuntakaavan kasvun kestävä ohjaamisen tavoitteita sekä verkostomaisen joukkoliikennekaupungin kehittämistä. Osayleiskaavan luonnosvaiheen asukas- ja työpaikkamäärän mitoitus sekä pikaraitiotietä koskeva ratkaisu tukevat maankäytön tehostamisen ja kestävä liikunnan paikallista ja seudullista yhteensovittamista.

Kaavaratkaisu mahdollistaa joukkoliikenteen vaihtoyhteyden Viikin kampuksen pysäkillä ja Uudenmaan liitto pitää ratkaisua maakunnallisten tarpeiden osalta hyvänä. Selostukseen on kuitenkin syytä avata vaihtoyhteyden toteutumisen merkitystä myös valtakunnallisen ja pitkämatkaisen seudullisen linja-autoliikenteen kannalta.

Seuraaviin selvyden vuoksi numeroituihin huomioihin esitetään vastineet:

(1) Lahdenväylällä nopeusrajoitus voidaan laskea 80 km/h Koskelan ja Kivikon eritasoliittymien välillä. Nopeusrajoituksen laskun vaikutus pitkämatkaiseen liikenteeseen on tarkastelujen perusteella maltillinen, eikä toimivuustarkastelujen perusteella vaaranna matka-ajan ennakoitavuutta tai liikenteen sujuvuutta. Nopeuden lasku 60 km/h tällä osuudella vaikuttaisi merkittävästi etenkin pitkämatkaiseen liikenteeseen, vaarantaisi liikenteen sujuvuutta ja aiheuttaisi tarpeettomia päästöjä. Melu- ja muut haitat voidaan ottaa huomioon väylään tehtävien muutosten ja sen läheisyyden suunnittelussa ja rakentamisessa. Ottaen huomioon Lahdenväylän merkityksen tavarajoukkoliikenteelle, tulee Lahdenväylän pysäyksen jatkossakin pääväyläasetuksen tason I väylänä.

(2) Kaavan pikaraitiotievaraukset tukevat maakuntakaavan tavoitetta kehittää taajamatoimintojen vyöhykettä verkostomaisena joukkoliikennekaupunkina. Kustaa Vaasan tiellä pikaraitiotien linjauksen muutos ajoradan keskeltä sen reunalle vaatii pohjoiseen suuntautuvan kaistan ylityksen. Tästä aiheutuvat vaikutukset joukko- ja tavaraliikenteeseen tulee selvittää ja huomioida kaavaratkaisussa.

Linjauksen YVA-tarve tulee selvittää ja raitiotietä varten tulee laatia tiesuunnitelma raiteen yhteensovittamiseksi Lahdenväylän teialueeseen sekä osoittaa asemakaavalla tarvittavat tilavaraukset.

(3) Uudenmaan liitto pitää kaavaratkaisua luontoarvojen turvaamisen ja ekologisten yhteyksien osalta oikeasuuntaisena. Määräykset edistävät Natura-arvojen turvaamista. Luontoarvojen turvaaminen ja virkistyskäytön kasvu edellyttävät kuitenkin huolellista yhteensovittamista muun

maankäytön kanssa Natura-alueelle kohdistuvien häiriövaikutusten minimoimiseksi. Natura-arviointi on tarpeellinen erityisesti alueelle kohdistuvien yhteisvaikutusten tunnistamiseksi. Maakuntakaavassa osoitettu Vantaanjoki-Pornaistenniemi viheryhteystarve on tärkeä osa Helsingin seudun viherkehää, mutta se on heikentynyt. Kaavaluonnoksessa osoitettu maankäyttö ei merkittävästi heikennä yhteyttä nykytilanteeseen nähden. Viheryhteyden toimivuus on riittävä joillekin lajeille, mutta ihmistoiminnan häiriövaikutusten takia se ei täysin vastaa maakuntakaavan viheryhteydelle asetettuja tavoitteita. Suunnittelussa tulee varmistaa metsäisen ja puustoisien ympäristön muodostaman verkoston jatkuvuus.

(4) Osayleiskaavan ilmastohyödyiksi on arvioinnissa tunnistettu kaupunkirakenteen tiivistämisestä sekä Lahdenväylän nopeusrajoituksen laskemisesta aiheutuvat seudulliset päästövähennykset. Jos vastaava määrä rakentamista toteutettaisiin toisaalle, jossa edellytykset yhdyskuntarakenteen tiivistämiselle ja kestäväälle liikkumiselle eivät ole yhtä suotuisat, olisivat myös haitalliset ilmastovaikutukset suuremmat. Uudenmaan liitto näkee ansiokkaana, että ilmastovaikutuksia on arvioitu tavanomaisen kehityksen ohella myös tavoitteellisella skenaariolla. Kokonaispäästöt on tavoitteellisella suunnittelulla mahdollista saada jopa 30% tavanomaisia ratkaisuja pienemmiksi. Arvioinnin mukaan rakentamisvaiheen päästöjä on mahdollista laskea puurakentamisella ja vähäpäästöisillä esirakentamismenetelmillä. Osayleiskaavassa on tärkeää esittää, millaiseen ratkaisuun päädyttiin suhteessa ilmastopäästöjä minivoivaan toteutustapaan. Kaavassa tulisi nyt esitettyä painokkaammin edellyttää ilmaston kannalta kestäviä ratkaisuja, kuten keinoja, joilla kestävästä liikkumisesta voidaan tehdä autoilua houkuttelevampi, turvallisempi, nopeampi ja helpompi kulkumuoto. Tehokkain yksittäinen keino on todennäköisesti Lahdenväylän nopeuden alentaminen. On myös tarpeen tarkastella energiaa ja rakentamisen kiertoutta koskevien kaavamääräysten käyttöä.

Vastine

(1) Osayleiskaavan lähtökohtana on sen yhteydessä laaditun Lahdenväylän esiselvityksen sekä siihen perustuvien Väyläviraston suunnitteluperusteiden mukainen 80 km/h, minkä pohjalta myös vaikutukset on arvioitu. Kaavatyön yhteydessä on tullut esiin myös painavia perusteita alemmalle nopeudelle, kuten monipuolisemmat maankäytön kehittämismahdollisuudet sekä ilmastotavoitteet. Tämän vuoksi on arvioitu myös 60 km/h nopeuden vaikutuksia. Kaavaratkaisun joustavuus mahdollistaa jatkosuunnittelun siten, että myös tulevaisuudessa mahdollisesti alennettavan nopeustason hyödyt ovat saavutettavissa.

(2) Kustaa Vaasan tien järjestelyjä on tutkittu Lahdenväylän esiselvityksen sujuvuustarkasteleissa. Liikennevalot aiheuttavat jonoutumista, mutta jonot purkautuvat nopeasti.

Kaupunki hakee ELY:ltä päätöksen YVAN tarpeesta sekä laatii yhteistyössä tienpitäjän kanssa Lahdenväylän tiesuunnitelman Lahdenväylää ja Viimaa koskevan asemakaavan yhteydessä

(3) Kaavaehdotuksesta on tehty Natura-arvio, jonka tulokset on otettu huomioon kaavaa laadittaessa. Natura-alueen puustoinen suojavyöhyke on merkitty kaavakarttaan ja lisätty sitä koskeva kaavamääräys. Virkistyskäytön ohjaamiseksi reitistöjä on suunnattu uudelleen ja parannettu virkistysmahdollisuuksia viheralueilla, jotka eivät ole Natura-alueen välittömässä yhteydessä.

Viheryhteyden maareitit ovat pääosin jo valmista kaupunkirakennetta, mihin ei esitetä kaavassa suuria muutoksia. Alueelta on tarkasteltu esimerkiksi sini- ja niittyverkosto sekä metsä- ja puustoinen verkosto sekä esimerkiksi liito-oravan reitit ja elinalueet sekä kaikkien näiden katkoskohdat ja niille suositellut toimenpiteet. Tunnistettuihin katkoskohtiin on esitetty esimerkiksi puuston tai muun kasvillisuuden lisäämistä. Myös verkostojen väylien ylityspaikoissa on kiinnitetty mm. liito-oravan liikkumiseen ja ekologisten verkostojen jatkuvuuteen huomiota kasvillisuuden ja mahdollisten erikoisrakenteiden muodossa. Maakuntakaavassa osoitettu Vantaanjoki-Pornaistenniemi viheryhteys kulkee maareittien lisäksi vesiteitse Vantaanjoen kautta, josta vain pieni osa kuuluu kaava-alueen rajaukseen.

Koko kaava-alueen virkistysreitiverkosto on suunniteltu niin, että viihtyisät ulkoilureitit yhdistyvät kaava-alueen ulkopuoliseen virkistysreitiverkostoon mahdollisimman saumattomasti joka puolelta. Rakentaminen kohdistuu alueella pääosin jo rakennetuille alueille, ja olemassa olevaa

puustoa ja luontoa on säästetty mahdollisimman paljon. Kasvavan käyttöpaineen vuoksi kulkua on ohjattu väistämään nykyistä paremmin kulutukselle herkkiä luontoalueita. Kaava-alueelle on suunniteltu useita uusia virkistysalueita ja -verkostoa (mm. puronvarren puisto) ja olemassa oleville (mm. Viikinkallio) kulkuyhteyksiä on parannettu. Tällöin suuri osa virkistäytymisestä tapahtuu suojelualueiden ulkopuolella. Säynäslahden alueella varataan alueita urheilu- ja virkistyspalveluille sekä puisto- ja virkistysalueeksi. Nykyisen hiekkakentän laitakaistalle istutettava puustoinen vyöhyke toimii puskurina Natura 2000-alueen suuntaan.

Virkistysreitiverkostossa on esitetty mahdollisuutta kehittää esimerkiksi kävely-yhteys Säynäslahdelta pitkospuumaisena reittinä Viikkiä kohti. Rakennetulla reitillä kulku pysyisi hallittuna ja viihtyisänä varsin määrän Säynäslahden pohjukan halki. Säynäslahden pohjukka ei kuitenkaan kuulu kaava-alueeseen, joten reittiä ei suunnitella tämä osayleiskaavan yhteydessä. Uuden reitin perustaminen luonnonsuojelualueelle hyväksytystä hoito- ja käyttösuunnitelmasta poiketen vaatisi myös Natura-vaikutusten arvioinnin ja ELY-keskuksen hyväksynnän.

Viikinrannan ja Vanhankaupunginlahden Natura-alueen välissä kulkeva Pornaistenniemenoja on rakennettu 1960-luvun alussa osana vedenpuhdistamon järjestelyjä. Siitä on kehittynyt tärkeä matelija- ja sammakkoeläinkohde, ja se on luokiteltu kansainvälisesti tärkeäksi linnustoalueeksi (IBA). Oja toimii myös suojavyöhykkeenä virkistysalueiden ja luonnonsuojelualueen välillä. Ojaan voidaan kohdistaa jatkosuunnittelussa tarkoituksenmukaisia luonnonmukaisen purokunnostuksen toimenpiteitä sekä virkistykseen liittyviä toimenpiteitä. Havainnekuvassa ojaan on esitetty laiturimaisia rakenteita kohtiin, joissa niiden häiriö ojan luontoarvoille on mahdollisimman vähäinen. Muilta osilta ojan maisema on kasvillisuudella suljettua. Alueen virkistyspaineen kasvaessa myös tällä alueella kulkua on pyritty ohjaamaan niin, että häiriö luonnolle olisi mahdollisimman vähäistä ja keskittyisi vain muutamisiin kohtiin. Esimerkiksi kulkua ojan toisella puolella, Natura-alueen rajalla ei enää mahdollistettaisi.

(4) Selostuksessa on esitetty arvio ilmastopäästöistä. Osayleiskaavaehdotuksessa rakentamisen sijoittumista on ohjattu mahdollisuuksien mukaan sijainteihin, joissa maaperäolosuhteet ovat suosiollisimmat, ja vähennetty rakentamista huonoimman maaperän alueilla. Kestävien liikumistapojen vahvistamiseksi jalankulun ja pyöräliikenteen verkostoa on kehitetty ja Lahdenväylän osalta on vaikutusarvioinneissa ollut vuonna 2024 päätetyn mukaisen 80 km/h nopeuden rinnalla myös 60 km/h vaihtoehto. Nopeustasoa ei päätetä kaavassa, mutta laatimalla kaava yhteensopivaksi myös tämän nopeusvaihtoehdon kanssa voidaan alemman nopeuden ympäristö- ja ilmastohyödyt saavuttaa tehokkaimmin.

Arvion mukaan valtaosa päästöistä muodostuu rakentamisvaiheessa ja erityisesti pohjarakentamisesta. Helsingissä vaikutetaan rakentamisen päästöihin asemakaavoituksessa ja tontinluovutuksessa käyttöön otetun hiilijalanjälkihjauksen, E-lukutavoitteiden ja infrarakentamisen päästöjä vähentävien toimenpiteiden kautta.

Helen Sähköverkko Oy

Helen Sähköverkko toteaa, että 400 kV kaapelin, muuntoaseman ja Viikinrannan energiakorttelin tarpeet on huomioitu hyvin osayleiskaavaluonnoksessa. Myös olemassa olevat 110 kV siirtoyhteydet tulee huomioida kaavassa.

Vastine

Helen Sähköverkon kanssa on käyty neuvotteluja, joissa on todettu perustelluksi osoittaa siirtoverkko ja sen tulevat kehittämistarpeet kaava-alueella. Erityisesti kaavakarttaan on lisätty uudet 400 kV sähkösiirron yhteystarvemerkinnot sekä näihin liittyvä tulkintaohje.

Yhteenveto mielipiteistä

Luonnosaineiston nähtävilläolon yhteydessä saadut mielipiteet kohdistuivat nykyisen yritystoiminnan tulevaisuuteen, virkistys- ja luontoalueisiin ja luontovaikutuksiin sekä Lahdenväylään. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavaehdotukseen on laadittu maise-maselvitys ja hulevesiselvitys sekä Natura-arvio, ja muokattu kaavaratkaisua mahdollisuuksien

mukaan. Viikinkallion maankäyttöratkaisua on muokattu siten, että kalliosuon säilymisedellytykset paranevat ja kallio kytkeytyy paremmin virkistysalueiden ja -reittien kokonaisuuteen. Mielipiteissä esitetyt asiat on otettu huomioon tarkoituksenmukaisilta osin, kaavan tarkkuustaso ja tavoitteet huomioon ottaen.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 16 kpl, joista kuusi saatiin yksityisiltä henkilöiltä ja kymmenen yhdistyksiltä ja yhteisöiltä.

Vastineet yhdistysten, yhteisöjen ja yritysten mielipiteisiin

Helsingin seurakuntayhtymä

Kaavakartan raja-alue ulottuu tarpeettomasti Malmin hautausmaan kiinteistön alueelle. Malmin hautausmaa on puistoaluetta, jonka virkistysreittejä tulee kehittää ja kulkuyhteyksiä parantaa. Hautausmaan viihtyisyyden kannalta Lahdenväylän nopeuden alentaminen on hyvä asia. Seurakuntayhtymän omistama nykyinen rakentamaton KTY-kaavatontti Latokartanonkaaren varrella eristyy ja kaventuu pikaraitiotien vuoksi käyttökelvottomaksi.

Vastine

Kaavakartan rajausten osalta viitataan Senaatti-kiinteistöille annettuun vastaukseen koskien kartan yleispiirteisyyttä (sivu 19). Osayleiskaavassa ei osoiteta uusia toimintoja Lahdenväylän varteen hautausmaan kohdalle, joten esimerkiksi nykyisen kivimuurin säilymiselle ei ole esteitä.

Kaavaluonnoksen selostuksessa esitetty uusi virkistysreitti Latokartanosta ramppialueen yli hautausmaan pohjoispuolelle on jatkosuunnittelussa poistettu. Nykyiset yhteydet hautausmaalle säilyvät. Pikaraitiotie helpottaa osaltaan hautausmaalle saapumista suunnitellun Agronomin pysäkin sijaitessa aivan nykyisen alikulun vieressä.

Työpaikka-alueen kohdalla Viima-pikaraitiotien suunnitelma perustuu linjaukseen Latokartanonkaaren varrelle, mikä rajoittaa raitiotien ja Kehä I:n rampin välisen maa-alueen suunnittelua. Raitiotien linjausta määrittelevät nousu Kehä I:n ylittävälle sillalle, yhteystarve Latokartanonkaarta kohti Myllypuroa suuntaavalle jatkeelle sekä pysäkin sijoitus Biologintien kohdalle. Näiden tekijöiden vuoksi raitiotie voisi seurata Kehä I:n rampia seurakuntayhtymän esittämällä tavalla vain osan matkaa ja tällöin KTY-tontti pirstoutuisi vielä enemmän kuin nyt suunnitellussa linjauksessa. Alueen maankäyttö täsmentyy Viima-raiotien tarkemmassa suunnittelussa ja siihen liittyvässä asemakaavoituksessa, minkä perusteella toteutetaan myös tarvittavat kiinteistöjärjestelyt.

Helsingin seudun kauppakamari

Kaupunkirakenteen tiivistäminen on erittäin tärkeää kasvavan kaupungin asuntotuotannolle ja uusien toimitilojen rakentamiselle. Tämän ohella on kuitenkin otettava huomioon yritysten toimintaedellytykset, kantakaupungin saavutettavuus ja valtakunnallisesti merkittävien liikenneväylien välityskyky. Helsingissä teollisen toiminnan alueet ovat vähentyneet ja mm. Viikinrannassa tilojen käyttöasteet ovat korkeat. Kaavaluonnoksen toteutuminen pakottaa Viikinrannan yritykset lopettamaan tai muuttamaan. Kaupunkistrategian mukaan kaupungin tulee tarjota sijoittumismahdollisuuksia kaikenlaisille yrityksille, minkä vuoksi Viikinranta on säilytettävä pienteollisuusalueena. Kauppakamari katsoo, että Lahdenväylän nopeusrajoitusta voidaan alentaa 80 km/h nopeuteen. Nopeusrajoitusta harkittaessa on selvitettävä vaikutukset Helsingin kantakaupungin saavutettavuuteen huomioiden kaikkien muiden autosaa- vutettavuutta heikentävien toimenpiteiden yhteisvaikutus.

Vastine

Osayleiskaava toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita sekä kaupungin tavoitetta ohjata uutta asutusta osaksi kestävästä liikkumisesta tukevaa verkostomaista joukkoliikennekaupunkia, mikä merkitsee monien nykyisten toimintojen siirtymistä muualle. Teollisuusalueen muutos tapahtuu nykyisten vuokrasopimusten päätyttyä 2034 tai 2037, minkä vuoksi yrityksillä on aikaa sopeutua.

Kaava ei muuta vuokralaisten oikeutta jatkaa vuokrasopimuksen loppuun. Sopimuksissa on myös määritelty ehdot, joiden mukaan tontti on luovutettava vuokra-ajan päättyessä.

Kaupunki pyrkii myötävaikuttamaan siihen, että yritykset löytävät uudet toimitilat. Yrityksillä on mahdollisuus sijoittua C-merkinnällä osoitetulle keskusta-alueelle, mikäli toiminta ei aiheuta häiriöitä ympäröivälle asutukselle. Alueen noin 7 000 uutta asukasta luovat kysyntää erilaisille palveluille, mikä tukee alueen yritystoimintaa. Osa nykyisistä toimijoista voisi sijoittua suunnitellulle Latokartanonkaaren yritysalueelle, Lahdenväylän pohjoispuolelle tai muille Helsingin yritysalueille. Koko Helsingin toimitilarajonnan mittakaavassa poistuvien T-tonttien vaikutus on hyvin rajallinen. Alueen luonteen muuttuessa on luonnollista, että myös sen yrityskanta osin muuttuu. Osayleiskaavan mukainen maankäyttö mahdollistaa nykyistä suuremman työpaikkojen määrän.

Mikäli kiinteistön nykyinen vuokralainen haluaa kehittää sitä uuden osayleiskaavan mukaisesti, kaupunki on valmis neuvottelemaan asemakaavoituksesta ja uuden vuokrasopimuksen tekemisestä osayleiskaavan mukaiseen käyttöön. Vuokraoikeuden voi myös kaupungin kanssa käydä neuvotteluihin siirtää uudelle toimijalle, joka voi ottaa vastuun kiinteistön kehityksestä.

Senaatti-kiinteistöt

Senaatin hallinnoima kiinteistö 91-36-110-11 kuuluu työpaikka-alueeseen ja sille on merkitty kaksi muinaismuistokohdetta sm-merkinnällä. Sm-merkintöjen tarkoituksenmukaisuutta osayleiskaavatasolla tulee harkita. Lahdenväylän eteläpuoliset katualueet on rajattu ulottumaan osin viereisille kiinteistöille.

Vastine

Yleiskaavan sisältövaatimukset edellyttävät, että yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaavan lisäksi otettava huomioon mm. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen (MRL 39 §). Kyseessä on neljä I maailmansodan aikaista varastoluolaa, jotka on otettu pois käytöstä ja suljettu, ja niiden yläpuolelle on rakennettu asuinkerrostaloja. Museovirasto on luettellonut kohteen kiinteäksi muinaisjäännökseksi, jonka kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu kajoaminen on kiellettyä ilman lain mukaista lupaa. Kohdetta ei ole merkitty voimassa olevaan asemakaavaan 11250 (lainvoimainen 2005), mutta siinä esitetty rakentaminen ei sijoitu luolien kohdalle. Osayleiskaavan merkintä TP ja korttelin rajaus ovat yhdenmukaisia voimassa olevan asemakaavan kanssa. Sm-merkinnällä varmistetaan, että alueen jatkosuunnittelussa merkinnän tarkoittamat kohteet otetaan huomioon laissa edellytetyllä tavalla.

Osayleiskaavan esitystapa on aluevarauskaava, mutta tästä huolimatta yleispiirteinen. Esitystapa ja mittakaava huomioiden kaavan merkintöjä ei ole aina mahdollista esittää täsmällisessä sijainnissa, eikä se yleiskaavan luonne huomioon ottaen ole tarpeellistakaan. Merkinnät tarkistetaan ja korjataan kaava-alueen rajaukset nykyisten kiinteistönrajojen kohdalle, milloin se on kaavan mittakaava ja esitystapa huomioon ottaen mahdollista.

Kuva 1. Viikinrannan kaupunginosayhdistyksen vaihtoehtosuunnitelma.

Viikinrannan kaupunginosayhdistys

Alueen kehittäminen on positiivista, mutta siinä tulee ottaa paremmin huomioon alueen kulttuuri- ja luontoarvot sekä nykyinen rakennuskanta. Pienteollisuusalueen muutos asumis- ja palvelukäyttöön on tervetullutta, samoin Lahdenväylän nopeuksien laskeminen. Viikinkallion kerrostalot muuttavat alueen siluettin eivätkä sovellu Vanhankaupungin kulttuurihistoriallisesti arvokkaan alueen läheisyyteen. Viikinkallion luolat ovat muinaisjäännöksiä, joiden päälle ei tule osoittaa

maankäyttöä. Viikinkallion osoittaminen virkistysalueeksi vastaisi väestönkasvun johdosta lisääntyvään virkistysalueiden tarpeeseen ja vähentäisi luonnonsuojelualueille kohdistuvaa käytönpainetta. Uusi rakentaminen varjostaa Viikinmäentien nykyisiä kiinteistöjä ja uuden rakentamisen kerroskorkeus tulisivat sovittoa olemassa oleviin rakennuksiin.

Yhdistys on laatinut vaihtoehtoisen luonnoksen, jonka keskeisiä periaatteita ovat Viikinkallion kehittäminen luonto- ja virkistyskohteena, luontopolkujen verkosto, kaavaluonnosta matalammat rakennukset, Säynäslahdenpuron kehittäminen, umpikortteleiden välttäminen ja pihakannen toteuttaminen Viikintien päälle.

Vastine:

Virkistysalueiden ja -reittien osalta viitataan Uudenmaan liitolle annettuun vastineeseen (sivu 16). Maisemavaikutusten ja muinaismuistojen osalta vastaus on annettu Kaupunginmuseon kannanoton vastineessa (sivu 8).

Viikintien varteen on osoitettu rakentamisalueita. Havainnekuvassa esitetty ratkaisu perustuu pistetaloihin, joiden välissä on avointa, näkymiä mahdollistavaa tilaa. Viikintien varren rakennukset ovat myös noin kahden kerroksen verran Viikinmäentien rakennuksia alempana, mikä vähentää varjostusta. Rakennusten tarkempi massoittelu ratkaistaan asemakaavassa.

Yhdistyksen laatimassa luonnoksessa esitetään lukuisia ideoita, jotka ovat hieman eri muodossa osa myös nähtävillä ollut kaavaluonnosta. Yhdistyksen esityksiä on myös otettu huomioon kaavaehdotusta kehitettäessä. Näitä ovat mm. Viikinkallion puisto ja kalliosuon säilyttäminen, kulkuyhteyksien lisääminen ja parantaminen, paikallinen keskusta raitiotiepyysäkin yhteydessä sekä liikuntapuisto.

Viikinkalliolle osoitetaan kaavaehdotuksessa asuinkäyttöä, mutta sen sijoittelua on muutettu ja sen määrää on vähennetty luonnokseen verrattuna. Keskeisin kallioalue soineen on osoitettu virkistysalueeksi ja sen jalankulkuyhteyksiä on parannettu. Viikinkallion alueen rakentamista puoltaa mahdollisuus osoittaa asuinpaikka noin tuhannelle uudelle asukkaalle sijainniltaan edullisessa paikassa. Asukasmäärä vahvistaa osaltaan pikaraitiotien pysäkin kaupallisen keskustan kehittämisedellytyksiä. Kallion rakennettavuus on erinomainen ja toteutettavissa vähäpäästöisesti. Viikinmäen laella sijaitseva kalliosuo on kohtalaisen arvokas kasvillisuus- ja kasvistokohde, joka ehdotuksessa on säilytetty osana yleistä viheraluetta. Suon ympärille muodostuva keskeinen viheralue kytkeytyy virkistysreittien ja uuden porrasyhteyden avulla helposti saavutettavaksi osaksi kaupunkirakennetta. Rakennusmassat suojaavat aluetta Lahdenväylän liikenteen melulta. Suon luontoarvojen ylläpitämiseksi kulunohjauksella ja hulevesien ohjauksella suon luontaiselta valuma-alueelta on suuri merkitys. Kaavan yleismääräyksessä edellytetään, että alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida alueella sijaitsevien arvokkaiden luonto-kohteiden luontoarvojen säilymisen kannalta merkityksellisten kosteusolosuhteiden säilyminen.

Säynäslahdenpuron eteläpuolelle ei ole osoitettu kulkureittiä ja myös Säynäslahtea kiertävä reitti on poistettu, jotta liikkuminen suuntautuisi riittävän etäälle luonnonsuojelualueesta. Puron pohjoisrannalla on kokoava rantapuisto, jossa aktiivisemmat puistotoiminnot keskittyvät sen pohjoispäähän. Kaava-alueen sisäisiä sekä alueelta muualle suuntautuvia reittejä on täydennetty ja selostukseen on myös lisätty yhteenveto kaava-alueen ulkopuolisista kehittämisideoista. Näitä ovat esimerkiksi ympäristön viheralueille suuntautuvat reitit.

Osayleiskaavassa ei määrätä rakennusten kerrosluvuista, mutta kaavamerkintöjen mukaiset korttelitehokkuudet käytännössä edellyttävät tiiviin kaupunkimaista rakentamistapaa. Havainnekuvassa on esitetty kaavan kerrosalan mukaiselle rakentamiselle yksi mahdollinen ratkaisu, joka perustuu maltillisiin, pääosin noin 6–8-kerroksisiin lähes suljettuihin kortteleihin. Tehokkuus on suurin lähinnä alueen keskusaukiota ja pikaraitiotien pysäkkiä. Kaavaehdotuksessa Säynäslahden yleisten rakennusten korttelialue on luonnoksesta poiketen sijoitettu alueen reunalle, jolloin korkeammat asuinrakennukset sijaitsevat kauempana luontoalueista. Viikinmäentien alueella osayleiskaava mahdollistaa alueen vähittäisen uudistumisen ja maankäytön tehostumisen.

Viikintien ylittävä kansirakenne on kallis ratkaisu eikä myöskään tue tavoitetta kehittää Viikintiestä vihreää puistokatu. Myös Fingridin 400 kV kaapelin linjaus asettaa tälle teknisiä rajoitteita.

Kaapelin etäisyysvaatimuksista johtuen Viikintien katutilasta muodostuu leveä, mikä asia hyödynnetään kehittämällä sitä viihtyisänä puistokatuna, joka on myös helppo ja miellyttävä ylittää.

Artova

Yhdistys toteaa osayleiskaavan olevan erityisen arvokas, koska se kohdistuu kaupunkirakenteelliseen välimaastoon, joka on jäänyt epämääräiseksi ja palveluiltaan heikoksi. Arabianrannan, Toukolan ja Vanhankaupungin suunnasta nähtynä uusi naapurusto voi kehittyä ja tarjota yhä parempaa kaupunkiympäristöä. Alueella sijaitsevien, Helsingin huoltoturvan kannalta tärkeiden teknisen huollon toimintojen toimintaedellytysten turvaaminen on tärkeää. Asukkailla tärkeän Viikinkallion kalliosuo tulisi säilyttää esimerkiksi ulkoilureitin varten.

Vastine

Viikinkallion ja kalliosuon osalta viitataan Viikinrannan kaupunginosayhdistykselle annettuun vastineeseen (sivu 20).

Viikki-Seura

Viikki-Seura kannattaa Lahdenväylälle nopeutta 80 km/h. Seura korostaa, että Koskelantieltä Kustaa Vaasan tielle johtavan silmukkarampin poistaminen edellyttää kääntymiskaistaa ja valo-ohjausta Viikintieltä Valtimontielle kääntyvälle liikenteelle, jotta Arabian läpi ei oikaista.

Tiedepuistossa kaava-alueeseen rajoittuva Prisman viereinen toimistotalokortteli olisi syytä rakentamattomana muuttaa asumiseen. Seura kannattaa entisen puhdistamon tontin kaavoittamista asuinkäyttöön, mutta suhtautuu kielteisesti Viikinkallion rakentamiseen ja kyseenalaistaa pienteollisuusalueen muutoksen kokonaan asumiseen.

Vastine

Silmukkarampin nykyinen liikennemäärä on 400 ajon./vrk, mikä ei aiheuta merkittävää lisäystä muulle katuverkolle siirtyessään. Tästä noin 130 ajon./vrk siirtyisi Valtimontielle, mikä ei edellytä erillistä kääntymiskaistaa.

Prisman viereinen toimistotalokortteli ei kuulu osayleiskaava-alueeseen. Alueella on voimassa Yleiskaava 2016, joka osoittaa alueelle liike ja palvelukeskustaa merkinnällä C1. Alueelle on laadittu Keski-Viikin suunnitteluperiaatteet, joiden mukaan alueelle voidaan rakentaa toimitila-, opetus- ja liikerakennuksia, jotka tulee suunnitella liikennemelun leviämistä estäviksi.

Viikinkallion rakentamisen osalta viitataan Viikinrannan kaupunginosayhdistykselle annettuun vastineeseen (sivu 20 **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**). Pienteollisuusalueen käyttötarkoituksen muutoksen osalta viitataan Helsingin kauppakamarille annettuun vastineeseen (sivu 18).

Fingrid Oyj

Fingrid Oyj toteaa, että alueelle toteutettavan 400 kV kaapeliyhteyden ja Vanhankaupungin sähköaseman suunnittelua ja yhteensovittamista on tehty yhteistyössä Fingridin, Helsingin kaupungin ja Helen Sähköverkon kanssa. Fingrid Oyj:llä ei ole huomautettavaa osayleiskaavaluonnoksesta.

Tapahtumakeskus Koskenranta

Tapahtumakeskus Koskenranta esittää, että osayleiskaavan tulee mahdollistaa kiinteistön 91-36-31-2 kehittämisen ympärivuotisia luontoretkipalveluita, näyttelytiloja ja asumista tarjoavaksi kokonaisuudeksi. Katarina Saksilaisen kadun puolella tulee sallia Koskenrannan palveluiden kehittymistä ja pysyvyyttä tukeva täydennysrakentaminen.

Vastine

Osayleiskaavaluonnoksessa kiinteistön kaavamerkintänä on P/s (Palvelujen ja hallinnon alue, jolla ympäristö säilytetään. Alue on varattu pääosin kulttuuritoimintaan sekä virkistykseen ja vapaa-aikaan liittyviin palveluihin. Alueelle saa sijoittaa myös ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta tuotantotilaa). Lisäksi alueella on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai kaupunkikuvan kannalta arvokkaan rakennuksen kohdemerkintä.

Kiinteistöllä on voimassa asemakaava, jonka merkintä KTYU mahdollistaa liike- toimisto- ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien tuotantorakennusten, vapaa-aikaa ja liikuntaa sekä opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten rakentamisen. Olemassa olevan rakennuksen korttelialue on merkitty sr-3 -merkinnällä.

Osayleiskaavan merkintä ohjaa mahdollisia asemakaavamuutoksia. Tällä alueella osayleiskaava on laadittu arvoympäristölle laadittujen suojeluasemakaavojen mukaisesti. Osayleiskaavaluonnoksen kaavamääräys mahdollistaa myös mielipiteessä esitetyt toiminnot siten, että mainitut toiminnot muodostavat kiinteistön pääkäyttötarkoituksen. Muita toimintoja kuten asumista on mahdollista sijoittaa asemakaavassa ratkaistavalla tavalla, mikäli tämä ei rajoita pääkäyttötarkoituksena kuvattuja toimintoja eikä ole ristiriidassa rakennussuojelutavoitteiden kanssa. Osayleiskaava mahdollistaa osaltaan Vanhankaupunginkosken ympäristön virkistyskäytön vahvistumisen ja monipuolistumisen sekä merkittävän määrän uutta asutusta kiinteistön välittömään läheisyyteen, mikä vahvistaa lisääntyvän kysynnän muodossa palveluiden kehittämistä ja pysyvyyttä.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys

Yhdistys toteaa, että Säynäslahden alueella tulee osoittaa esitettyä leveämpi suojavyöhyke asutuksen ja Natura-alueen väliin sekä lisätä kulunohjausta niin, etteivät ulkoilijat ja koirat pääse vapaasti kulkemaan Natura-alueella. Kaava-alueella tarvitaan myös virkistysalueita, jotta luonnonsuojelualueet eivät muutu ulkoilumaastoiksi.

Katarina Stenbockin alueella tulee säilyttää viheryhteys Margareta Lejonhufvudin puistossa. Alueellista metsä- ja puustoista yhteyttä tulee vahvistaa Kumpulan ja Annalan metsäalueiden sekä Veräjämäen luonnonsuojelualueen välillä. Lahdenväylän estevaikutuksen vähentämiseen tulee esittää ratkaisut.

Viikinkallion osa-alue tulee jättää rakentamatta. Kalliolla sijaitsee tärkeä kalliosuo ja alue on alueen päiväkodeille ja kouluille tärkeä retkikohde. Osayleiskaavaan on liitettävä lapsivaikutusten arviointi.

Kaava-alueen asukasmäärää on vähennettävä, koska kulunohjauksen keinot eivät riitä estämään ulkoilun aiheuttamia häiriötä luonnonsuojelualueille.

Vastine

Osayleiskaava perustuu kaupunkistrategiaan, jonka mukaan kaupungin tulee mahdollistaa asukasmäärän kasvu. Asumisen ja maankäytön ohjelman mukaan Helsinki tavoittelee 7 000 uuden asunnon rakentamisen aloittamista vuosittain. Kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet. Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina. Täydennysrakentamista toteutetaan erityisesti raideliikenteen varrella ja asemien ympäristöissä.

Kaava on myös maakuntakaavan mukainen. Uudenmaan liitto toteaa lausunnossaan, että osayleiskaavan tavoite tiivistää Lahdenväylän ympäristöä joukkoliikenteen kannalta edullisella vyöhykkeellä on erittäin kannatettavaa ja edistää maakuntakaavan kasvun kestävä ohjaamisen tavoitteita sekä verkostomaisen joukkoliikennekaupungin kehittämistä. Osayleiskaavan luonnosvaiheen asukas- ja työpaikkamäärän mitoitus sekä pikaraitiotietä koskeva ratkaisu tukevat maankäytön tehostamisen ja kestävä liikumisen paikallista ja seudullista yhteensovittamista.

Luonnonsuojelualueelle kohdistuvien häiriöiden ehkäisemiseksi kaavaehdotukseen sisältyy virkistyskylän kulunohjausta sekä luonnonsuojelualan ja rakennetun alueen väliin sijoitettuja suojavyöhykkeitä, jotka on toteutettu Natura-arviossa esitettyjen suositusten mukaisesti.

Edellä mainittujen syiden vuoksi rakentamista on osoitettu myös Viikinkalliolle. Tämän osalta viitataan Viikinkirannan asukasyhdistykselle annettuun lausuntoon (sivu 20).

Katarina Stenbockin kadun alueella kaavaratkaisua on muutettu siten, että rakentamista vesilaitoksen läheisyydessä on vähennetty. Kaavassa osoitettu virkistysalue sekä vesilaitoksen suoja-alue muodostavat puiston kohdalle jatkuvan viheryhteyden.

Lapsiin kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu läpäisyperiaatteella kaavan vaikutusarvioinnissa. Kaavassa osoitetaan aluevaraukset suoraan lapsia palveleville toiminnolle kuten koululle, päiväkodille, leikkipuistolle ja liikunta-alueelle. Moni-ilmeinen, vehreä ja turvallinen kaupunkirakennus palvelee kaikenikäisiä asukkaita ja mahdollistaa hyvän arjen lapsiperheille. Laajemmin osayleiskaava palvelee tulevia sukupolvia mahdollistaessaan osaltaan kaupungin kestävästä kasvusta.

Tringa ry

Tringa ry toteaa, että luontoarvojen kannalta välttämättömien suojavyöhykkeiden osalta kaavaluonnos on pääosin selkeä parannus alueen aikaisempiin suunnitelmiin nähden. Riittävien suojavyöhykkeiden ja lieventämistoimien avulla alueen kaavoituksella on mahdollista myös lisätä linnuston monimuotoisuutta. Natura-alueelle ei tule osoittaa uusia virkistysreittejä. Pornaisten niemenoja tulee säilyttää, ja alueen jatkosuunnittelussa ojan kunnostusta ja luonnonmukaistamista olisi syytä pohtia. Esitetyt laiturirakenteet ovat häiriöille alttiin linnuston kannalta huono ratkaisu. Pornaisten niemessä virkistyskylän kulunohjaustarve on tunnistettu asianmukaisesti. Virkistyskäyttöpainetta voidaan helpottaa kehittämällä Vantaanjoen varteen suuntautuvia virkistysreittejä.

Säynäslahden jäteaseman toiminta on aiheuttanut pitkäaikaista luontovahinkoa. Alueen kaavoituksessa tulee huomioida etenkin riittäviin suojavyöhykkeisiin ja virkistysreitteihin liittyviä seikkoja. Natura-alueelle ei tule lainkaan rakentaa uusia virkistysreittejä. Alue on myös syytä suojata esimerkiksi aidoilla koko tervaleppäluhdan osalta. Jäteaseman kaakkoisosaa tulee kehittää viher- ja kosteikkoalueena, ja rajoittaa asuinrakentamista näiltä osin supistetaan.

Hulevesien hallinta tulee selvittää ja esittää riittävän perinpohjaisesti kaavaehdotusvaiheessa.

Tringa ry kiittää Helsingin kaupungin nykyistä käytäntöä lintutörmäysten vähentämiseksi kaavamääräysten kautta. Kuvioitujen lasipintojen kaltaisten lintuturvallisten ratkaisuiden ohella tulisi edistää lintujen pesimämahdollisuuksia niin rakennusten kuin muun ympäristön yhteydessä.

Vastine

Natura-alueen suojavyöhykkeiden ja virkistysreittien osalta viitataan Uudenmaan liitolle annettuun vastineeseen (sivu 16).

Hulevesien hallintaratkaisujen pääpiirteet on esitetty kunnallisteknisessä viitesuunnitelmassa. Lisäksi viitataan ELY-keskukselle annettuun vastineeseen (sivu 12).

Kaavaehdotuksessa on tarkennettu virkistysreittejä ja osoitettu Natura-alueen rajalle pääosin puustoinen suojavyöhyke Natura-arviossa esitetyn mukaisesti.

Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen päivitykseen 2026 valmistellaan lintuystävälliseen rakentamiseen velvoittavaa määrystä. Sen mukaan rakennusten lasirakenteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että lintujen törmäminen lasiin minimoidaan. Näin ollen asiasta ei ole tarpeen määrätä erikseen kaavamääräyksellä. Lintujen rakennuksissa pesimisen edistämiseen rakennusjärjestyksessä tai kaavamääräyksissä ei ole tulossa velvoitteita. Pesintöiden edistäminen asuinrakennuksissa ei ole ristiriidaton asia asumishygieniaa ja koettua viihtyisyyttä ajatellen. Julkiset rakennukset voivat tässä asiassa näyttää vapaaehtoista esimerkkiä.

Vastineet yksityisten henkilöiden mielipiteisiin aihepiireittäin

Mielipiteet kohdistuivat virkistysalueiden riittävyteen ja erityisesti Viikinkalliolle rakentamiseen, Lahdenväylän vaikutuksiin ja suunnitteluratkaisuihin, muinaismuistoihin, lintuturvallisuuteen sekä Viikinkalliolle kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana tapahtuneisiin puunkaatoihin.

Virkistysalueet ja reitit

Virkistysalueiden riittävyden osalta vastine on edellä (sivu 16) annettu Uudenmaan liiton lausuntoon.

Viikinkallio

Viikinkallion osalta viitataan Viikinrannan asukasyhdistykselle annettuun lausuntoon (sivu 20).

Lahdenväylä

Mielipiteissä esitettiin Lahdenväylän sekä Koskelan ramppialueen muuttamista kaupunkimaisemmiksi, mutta toisaalta kannatettiin väylän säilymistä nykyisellään. Esitettiin myös lisäramppeja Pihlajamäentien liittymästä pohjoisen suuntaan Lahdenväylälle. Yleiskaavassa 2016 esitettiin Lahdenväylän muuttamista kaupunkibulevardiksi ja kaupunkirakenteen kehittämisestä siihen tukeutuen. Tehtyjen valitusten perusteella hallinto-oikeus kumosi kuitenkin tämän ratkaisun. Osayleiskaavassa ratkaistaan nyt alueen maankäytön kehittämisen suuntaviivat siltä pohjalta, että Lahdenväylä säilyy liikenteellisesti ympäristöstään erotettuna pääväylänä. Mielipiteessä esitetty kaupunkirakenteen avaaminen Lahdenväylälle on ristiriidassa KHO:n päätöksen kanssa eikä siten voi olla lähtökohtana osayleiskaavan laadinnalle. Kaavassa on kuitenkin haettu ratkaisuja, joilla kaupunkirakenteen kehittämistarpeita voidaan toteuttaa Lahdenväylästä erillisinä ratkaisuin. Myös nopeustason alentamisesta on neuvoteltu tienpitäjän kanssa ja laadittuihin selvityksiin perustuen Väylävirasto on päättänyt, että nopeutta voidaan alentaa 80 km/h nopeuteen. Jatkoselvityksillä on mahdollista tutkia edellytyksiä 60 km/h nopeudelle. Lahdenväylän yksityiskohtaisista ratkaisuista, mukaan lukien melusuojaus ja valaistus, päättää Väylävirasto.

Lintuturvallisuus

Lintuystävällisen rakentamisen osalta viitataan Tringa ry:lle annettuun vastineeseen (sivu 24).

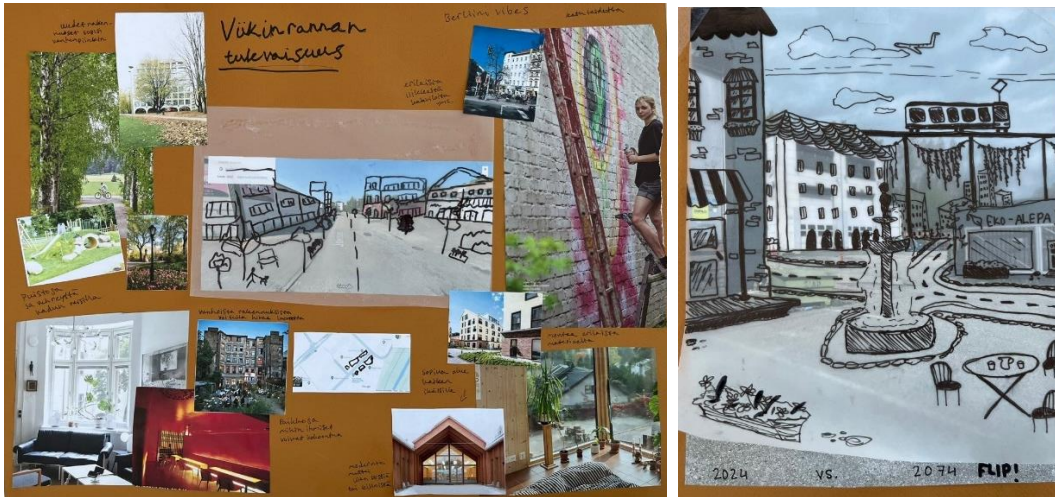
Puunkaadot

Nähtävilläoloaikana tapahtuneet puunkaadot eivät liittyneet laadittavana olevaan osayleiskaavaan, vaan Energiakorttelin asemakaavan ja Fingridin 400 kV kaapelihankkeen toteutukseen.

Yhteenvedo kaavapäivityksestä 11.4, 12.4 ja 15.4.2024

Kaavapäivitys järjestettiin Viikin kirjastossa kolmena päivänä klo 15–19 välisenä aikana. Paikalla kävi keskustelemassa yhteensä 28 henkilöä. Mielipiteet kohdistuivat seuraaviin asioihin:

- kalliolle ei tulisi rakentaa, vaan säilyttää se virkistyskäytössä, esimerkiksi sijoittaa samantyyppinen luontopolku kuin Pornaistenniemessä
- rakennusten tulisi olla matalampia eivätkä ne saa varjostaa nykyisiä rakennuksia
- Viikintien liikenne on vilkasta ja jalankulun turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota
- 1–2 supermarket-koon kauppaa ja yleensä kaupalliset palvelut ovat positiivisia asioita
- teollisuusalueen uusiutuminen on hyvä ja etenkin Säynäslahden hajun poistuminen ilahduttaa
- Vanhankaupunginkosken ympäristö tulee säilyttää

Kuva 2. Viikin normaalikoulun kuvataidekurssin opiskelijatöitä Viikinrannan tulevaisuudesta (Roosa Timonen, Sara Alammouri).

Muu valmisteluvaiheen vuorovaikutus

Uutta Helsinkiä -verkkotilaisuudet

Osayleiskaavaluonnosta esiteltiin seuraavissa tilaisuuksissa:

- Uutta Keski-Helsinkiä 10.4.2024
- Uutta Koillis-Helsinkiä 15.5.2024

Viikin Normaalikoulun kuvataidekurssin arkkitehtuuriharjoitustyö

Viikin Normaalikoulun lukion kuvataidekurssi järjestettiin toukokuussa 2024. Kurssille osallistui noin 20 opiskelijaa. Opiskelijoille pidettiin lähtöluento sekä palautetilaisuus. Töistä ilmeni pyrkimys moni-ilmeiseen kaupunkiympäristöön, jossa on myös monipuolista kaupunkiluontoa. Toivottiin myös, että alueen teollinen luonne voisi jossain muodossa säilyä.

Viikinrannan asukasyhdistyksen kaavakävely

Viikinrannan asukasyhdistys kutsui kaupunkiympäristölautakunnan kaavakävelylle 26.8.2024. Yhdistys esitteli laatimaansa vaihtoehtoluonnosta. Kävely suuntautui Viikinkallion laelle. Kävelyyn osallistui noin kolmekymmentä henkeä. Kaupunkiympäristölautakunnasta osallistui neljä jäsentä. Osallistujat kertoivat puoltavansa teollisuusalueen muutosta asumiseen ja Lahdenväylän nopeuden alentamista (mieluiten 60 km/h), mutta halusivat, että kallio säilytetään rakentamattomana.

Arabianrannan, Toukolan ja Koskelan asukasyhdistyksen kaavailta

Yhdistys järjesti kaavaillan syyskokouksensa yhteydessä Arabianrannan kirjastossa 29.10. Tilaisuuteen osallistui 17 henkeä. Keskustelussa painottui Lahdenväylä ja yleensäkin liikenteen aiheuttamat ympäristöhäiriöt, joiden vähentämistä pidettiin tärkeänä.

Helsinki

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristö

Työpajankatu 8
PL 58200
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihte 09 310 2611

www.hel.fi